

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

**Jaarverslag van de Vlaamse Adviescommissie voor
Volksraadplegingen**

2019

1. Voorwerp van dit jaarverslag

Dit jaarverslag heeft betrekking op het werkjaar januari 2019 - december 2019.

2. Opdrachten van de commissie

Volgens artikel 308 van het decreet over het lokaal bestuur (hierna: DLB) verstrekt de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen (hierna: VAV) op verzoek, advies aan de Vlaamse Regering, aan initiatiefnemers of aan gemeenten over het houden van een gemeentelijke volksraadpleging. De VAV kan ook uit eigen beweging advies verstrekken aan de Vlaamse Regering.

Volgens artikel 204 van het provinciedecreet verstrekt de VAV op verzoek, advies aan de Vlaamse Regering, aan initiatiefnemers of aan provincies over het houden van een gemeentelijke volksraadpleging. De VAV kan ook uit eigen beweging advies verstrekken aan de Vlaamse Regering.

De bevoegdheid van de commissie strekt zich bijgevolg zowel uit tot de gemeentelijke als de provinciale volksraadplegingen

De VAV moet jaarlijks een omstandig verslag van haar werkzaamheden opstellen. Dat verslag heeft betrekking op de werking van het afgelopen jaar en moet een overzicht bevatten van de adviezen van dat jaar. Dit moet gebeuren uiterlijk op 1 april (artikel 42 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 mei 2018 'betreffende de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging en een volksraadpleging in het district, en betreffende de samenstelling en de werking van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen' (hierna: het BVR van 18 mei 2018), dat in werking is getreden op 1 januari 2019)

Het jaarverslag wordt bezorgd aan de Vlaamse Regering, die het meedeelt aan het Vlaams Parlement (artikel 42 BVR 18 mei 2018)

3. De samenstelling

De commissie is samengesteld uit een voorzitter, een ondervoorzitter en drie stemgerechtigde leden. De voorzitter uitgezonderd, is er voor elk van de leden een plaatsvervanger voorzien, die het verhinderd of afwezig lid kan vervangen. De plaatsvervangers kunnen ook altijd de vergaderingen van de commissie bijwonen, ook indien het lid waarvan zij de plaatsvervanger zijn aanwezig is. In dat geval is de stem van de plaatsvervanger louter raadgevend. Als de voorzitter afwezig of verhinderd is, worden zijn opdrachten waargenomen door de ondervoorzitter.

De voorzitter wordt benoemd onder de magistraten van de Raad van State. Twee leden worden, op voordracht van het voorzitterscollege benoemd uit de personeelsleden van de Vlaamse overheid wegens hun grondige kennis van het administratief recht. Deze ambtenaren worden gewoonlijk uit het Agentschap Binnenlands Bestuur gekozen. Twee leden moeten een academische graad hebben, tenminste op master-niveau of moeten een functie op A-niveau bekleden. Minstens één van hen moet een bijzondere kennis van het administratief recht bezitten. In de praktijk gaat het veelal om academici. Voor de plaatsvervangers gelden dezelfde voorwaarden.

De minister benoemt de voorzitter en de vier andere leden, waaronder de ondervoorzitter, voor een eenmaal hernieuwbare termijn van drie jaar.

Bij ministerieel besluit van 26 oktober 2018 (inwerkingtreding op 29 november 2018), werd de VAV (wegens het aflopen van de driejarige termijn) opnieuw samengesteld als volgt:

Voorzitter de heer **Wouter De Cock**, auditeur bij de Raad van State.

Effectieve leden:

- de heer **Herman Matthijs**, gewoon hoogleraar VUB & UGent, tevens ondervoorzitter van de commissie,
- de heer **Joris Voets**, professor aan de universiteit van Gent,
- mevrouw **Maryse Bouduin**, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- mevrouw **Kristine Van de Peer**, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Plaatsvervangende leden:

- mevrouw **Sofie Marien**, hoofddocent aan de KUL;
- mevrouw **Sofie Hennau**, doctor-assistent in de faculteit Rechten aan de Universiteit Hasselt;
- de heer **Edwin Lefebre**, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- de heer **Michel Van Grasdorff**, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het secretariaat werd toegewezen aan mevrouw Nicole Pijpops, afdelingshoofd. Mevrouw Peggy De Winter, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur, werd als haar plaatsvervanger aangewezen.

4. De werking

De commissie heeft tijdens haar kennismakingsvergadering van 18 januari 2019 een werkafsprake gemaakt om één vaste dag in de maand vrij te houden om adviesvragen te behandelen. Dit is in principe de eerste maandag van de maand. De vergaderingen vinden plaats in de lokalen van de Vlaamse overheid

De commissie heeft een huishoudelijk reglement aangenomen, d.d. 18 januari 2019 waarin o.a. het volgende is geregeld.

- Als de commissie het noodzakelijk acht voor het formuleren van een advies, kan de commissie degene die om advies heeft verzocht, een initiatienemer, een vertegenwoordiger van de gemeente of van de provincie uitnodigen om op de zitting toelichting te verschaffen.
- De verleende adviezen zijn steeds gemotiveerd. Op vraag van een lid kan het advies melding maken van de uitslag van de stemming en van het minderheidsstandpunt. In 2019 werden alle adviezen met eenparigheid van stemmen uitgebracht
- De adviezen van de commissie worden onverwijld na hun ondertekening aan de minister en aan alle leden van de commissie bezorgd.
- De adviezen zijn openbaar na het verstrijken van een termijn van vijf werkdagen na de toezending ervan aan de bevoegde Vlaamse minister, in casu minister Homans bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding. Vanaf 2 oktober 2019 is de bevoegde minister de heer Bart Somers, bevoegd voor

Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen De adviezen worden gepubliceerd op de volgende website.

<http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-adviescommissie-voor-volksraadplegingen>

Indien nodig, kan de commissie deskundigen betrekken bij de uitoefening van haar opdrachten. In 2019 werden er geen deskundigen uitgenodigd (artikel 41 BVR 18 mei 2018).

De commissie kan slechts geldig beraadslagen indien tenminste de helft van de leden aanwezig is. De adviezen worden uitgebracht met volstrekte meerderheid van stemmen.

Wat de **presentiegelden** en vergoedingen betreft, valt de commissie onder de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen voor adviesorganen. Concreet betekent dit dat de voorzitter € 8,68 ontvangt per zitting en de andere leden € 6,82 per zitting (met uitzondering van de personeelsleden van het Agentschap Binnenlands Bestuur).

Voor het berekenen van de **reiskosten** geldt de dienstmededeling aan de personeelsleden van de Vlaamse overheid "aanpassing bedrag kilometervergoeding voor dienstreizen vanaf...". Deze wordt in principe elk jaar herzien op 1 juli door een beslissing van de leidend ambtenaar van het Agentschap Overheidspersoneel. Voor het werkjaar 2019 betreft dit:

- van 1 juli 2018 tot 30 juni 2019: 0,3573/km (beslissing leidend ambtenaar AgO van 4 juli 2018),
- van 1 juli 2019 tot 30 juni 2020: 0,3653/km (beslissing leidend ambtenaar AgO van 28 juni 2019).

Per werkjaar moet bijgevolg rekening gehouden worden met twee verschillende bedragen (voor en na 1 juli).

5. Overzicht van de behandelde adviesvragen in 2019

In de loop van het werkjaar 2019 werden drie adviesvragen behandeld.

Eén vraag ging uit van een burgemeester en twee vragen kwamen van burgers.

De verschillende adviesvragen worden, samen met een korte omschrijving van de inhoud van het verleende advies, hierna weergegeven:

1. VAV 2019/1

Bij mail van 19 februari 2019 stelde de burgemeester van Geraardsbergen de volgende vraag:
"Zijn we als bestuur niet verplicht om binnen het kader van een soort zorgvuldigheidsprincipe en/of informatieplicht, de initiatiefnemers nu reeds te wijzen op het mogelijks precair/ontoelaatbaar karakter van de vraagstelling?"

De commissie bracht haar advies uit op 5 maart 2019

De commissie was van oordeel dat erover gewaakt moet worden dat er geen voorbarige uitspraken worden gedaan door het gemeentebestuur over de al dan niet toelaatbaarheid van een initiatief tot het houden van een volksraadpleging. Artikel 313 DLB bepaalt.

“Na de ontvangst van het verzoek onderzoekt het college van burgemeester en schepenen of het verzoekschrift voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 305, 306, 307, 310, 311 en 312 ”

De commissie adviseerde het bestuur om de initiatiefnemers in de toekomst door te verwijzen naar de VAV en naar de website binnenland vlaanderen.be

2. 2019/VAV/2

Bij mail van 21 mei 2019 legde een burger van Gent de volgende vragen voor aan de VAV om na te gaan of deze voldoen aan de gestelde voorwaarden zoals vastgesteld in het DLB.

- *“Dient het Gentse stadsbestuur binnen deze legislatuur verregaande bijkomende maatregelen te nemen om het openbaar vervoer beter, frequenter en toegankelijker te maken, bovenop de reeds bestaande plannen?”*
- *“Dient het Gentse stadsbestuur binnen deze legislatuur over te gaan tot de invoering van gratis openbaar vervoer om zo het openbaar vervoer aantrekkelijker en toegankelijker te maken?”*

De commissie bracht haar advies uit op 3 juni 2019.

De commissie was van oordeel dat vragen over het openbaar vervoer het voorwerp kunnen uitmaken van een gemeentelijke volksraadpleging, voor zover duidelijk uit de vraagstelling blijkt dat de gemeente een eigen inbreng heeft die toelaat het gemeentelijk belang te behartigen

Het zou kunnen dat de vraagstelling financiële gevolgen heeft, maar dat betekent niet dat een volksraadpleging over een dergelijke vraag op absolute wijze uitgesloten is. De voorbereidende werken bij artikel 305 DLB bepalen.

“Dit artikel herneemt artikel 205, eerste lid, en artikel 214, §1, van het Gemeentedecreet. Wat betreft de aangelegenheden die het onderwerp kunnen uitmaken van een volksraadpleging, mag uit het tweede lid van dit artikel niet worden afgeleid dat elk onderwerp met financiële gevolgen zou worden uitgesloten. Dat zou enkel het geval zijn wanneer het antwoord op de vraag uitsluitend en rechtstreeks gevolgen zou hebben voor de gemeentelijke financiën. Het meerjarenplan als dusdanig kan niet het voorwerp uitmaken van een volksraadpleging, maar een daarin opgenomen investeringsproject bijvoorbeeld wel.”

De commissie stelde vast dat de voorliggende vragen onduidelijk en voor interpretatie vatbaar waren. De vragen bevatten teveel subjectieve woorden. ‘verregaand’, ‘bijkomend’, ‘beter’, ‘frequenter’, ‘toegankelijker’. Er zijn objectieve elementen nodig om een vergelijking te kunnen maken. Zo moet er duidelijker bepaald worden over welk ‘reeds bestaande plannen’ het gaat in de eerste vraag.

De vraag was ook te gestuurd Er zitten elementen in de vragen die neigen naar een ja-antwoord. Iedereen wil immers 'beter' openbaar vervoer

De commissie besloot dat het onduidelijk is welke concrete zaken de burger wil bevragen. De vragen zoals ze voorlagen zijn te algemeen en te ruim gesteld. De commissie stelde voor aan de betrokkene om na te gaan wat hij concreet wil bevragen en om nieuwe vragen te formuleren. Deze kan hij indien gewenst opnieuw voorleggen aan de commissie

3. VAV/2019/3

Bij mail van 28 oktober 2019 stelde de heer V. een aantal vragen over een mogelijke volksraadpleging in Gent. De vragen houden verband met een besluit van de gemeenteraad tot goedkeuring van een overeenkomst die de stad Gent binnenkort afsluit met Delhaize inzake de Sint-Annakerk. Deze overeenkomst zal de Sint-Annakerk en 4000m² in erfpacht geven aan Delhaize voor een bepaald bedrag en mits naleving van de voorwaarden die zijn opgenomen in een lastenboek.

Deze overeenkomst is het resultaat van een openbare verkoop procedure volgens EU-wetgeving die eind 2017 werd opgestart en waar volgens publieke verklaringen van de stad in de gemeenteraad en de pers Delhaize als voorkeurpartner zal worden voorgedragen met het oog tot het bekrachtigen van de erfpachtovereenkomst, renovatieverplichting en herbestemming van de kerk.

De heer V legde volgende vragen voor aan de VAV:

1. *Een vraag die nog kan ingediend worden VOOR het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst:*
"Moet de gemeenteraad instemmen met de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk, JA of NEE"
Deze vraag lijkt zeer duidelijk.
2. *Een vraag die wordt voorgelegd NA het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst in volgende versie:*
"Moet de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk door de gemeenteraad herroepen worden? JA of NEE"
Hier wordt aan de kiezer voorgelegd de vraag of de gemeenteraad een nieuw besluit dient te nemen die een genomen besluit herroept
3. *Een vraag die wordt voorgelegd NA het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst in volgende versie.*
"Moet de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk vernietigd worden? JA of NEE"
Hier wordt open gehouden welke de procedure is die kan leiden tot het ongedaan maken van de overeenkomst, bv een juridische procedure, wie en waar die ook aanspant."

De commissie bracht haar advies uit op 2 december 2019.

Uit de toelichting die werd gegeven door de vraagsteller blijkt dat de intentie is om na te gaan of de burger wil dat de kerk al dan niet tot het openbaar domein blijft behouden. Men wil ook peilen naar een 'waardige' bestemming via inspraak van de burger.

De vragen zoals ze voorliggen peilen niet duidelijk naar die werkelijke intenties. De burger kan zich alleen uitspreken over de overeenkomst die zal aangegaan worden door de stad Gent en Delhaize. Het resultaat van deze bevraging zal niet weergeven of de burger al dan niet wenst dat de kerk tot het openbaar domein moet blijven behoren. Noch zal uit de antwoorden op de gestelde vraag blijken in welke mate de burger betrokken wenst te worden bij het bepalen van een 'waardige' herbestemming.

Uit de vragen moet duidelijk blijken waarover men de bevolking wenst te raadplegen. De vraagstelling moet met andere woorden de kern van de gevoerde discussie raken. Dit is een essentiële voorwaarde opdat er sprake kan zijn van een kwalitatieve vraagstelling. Bij de redactie van vraagstellingen moet worden gestreefd naar een vraagstelling die zo goed mogelijk de gevoerde discussie weerspiegelt.

De commissie stelde de vraagsteller dan ook voor om zijn vragen te herformuleren zodat voor de burger duidelijk is waarnaar gepeild wordt. Deze vragen kan de vraagsteller indien gewenst opnieuw voorleggen aan de commissie.

5. Contactgegevens VAV

Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88, bus 70
1000 Brussel

Plaatsvervangend secretaris:
Peggy De Winter
vav.secretariaat@vlaanderen.be
016/66.62.72

6. Bijlagen

- besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding d.d. 26 oktober 2018 houdende de benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen
- huishoudelijk reglement, aangenomen door de Vlaamse adviescommissie op 18 januari 2019
- adviezen VAV/2019/1, VAV/2019/2 en VAV/2019/3.

Wouter De Cock
Voorzitter

Ministerieel besluit houdende de benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

Datum 26/10/2018

INHOUD

(. - .)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Rechtsgrond

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20;

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017,

Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1997 betreffende de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, artikel 5, § 2, eerste lid, en 10,

Verantwoording

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1997 betreffende de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen werd de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen opgericht, met als taak, op verzoek van de Vlaamse Regering en binnen de termijn die in dat verzoek wordt bepaald, advies te verstrekken betreffende de toepassing van het administratief toezicht op de beslissingen over het houden van een volksraadpleging;

Artikel 5, § 2, van het voormelde besluit van 8 juli 1997 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, de voorzitter, de ondervoorzitter, de effectieve leden en de plaatsvervangende leden van de Commissie benoemt voor een éénmaal hernieuwbare termijn van drie jaar,

Artikel 10 van het voormelde besluit van 8 juli 1997 bepaalt dat het secretariaat telkens wordt waargenomen door een door de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, aangewezen ambtenaar van niveau A van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,

De laatste samenstelling en aanwijzing van de waarneming van het secretariaat van de Commissie gebeurde bij het ministerieel besluit van 25 september 2015 houdende de benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen. De termijn van drie jaar is verstreken en bijgevolg wordt deze Commissie opnieuw samengesteld voor een periode van drie jaar en wordt er opnieuw een bepaling opgenomen inzake de waarneming van het secretariaat van de Commissie,

Voor de heer Wouter de Cock, de heer Herman Matthys, de heer Joris Voets, mevrouw Maryse Bouduin en mevrouw Kristine Van de Peer wordt het mandaat verlengd. Zij blijven voldoen aan de gestelde voorwaarden

Uit de ingediende curriculum vitae van mevrouw Marien en mevrouw Hennau blijkt dat zij beiden een academische graad hebben op master niveau en dat ze allebei kennis hebben van het administratief recht. Zij voldoen bijgevolg aan de gestelde voorwaarden. Ook de nieuwe leden, de heer Michel Van Grasdorff en de heer Edwin Lefebvre voldoen aan de gestelde voorwaarden aangezien zij beiden ambtenaar zijn bij de Vlaamse Gemeenschap en een grondige kennis hebben van het administratief recht.

Besluit

Artikel 1. (29/11/2018- ..)

Als voorzitter wordt benoemd de heer Wouter De Cock, auditeur bij de Raad van State.

Artikel 2. (29/11/2018- .)

Als effectieve leden worden benoemd:

1° De heer Herman Matthijs, hoogleraar openbare financiën aan de UGent en de VUB, tevens ondervoorzitter van de Commissie,

2° De heer Joris Voets, professor aan de UGent;

3° Mevrouw Maryse Bouduin, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur,

4° Mevrouw Kristine Van de Peer, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur

Artikel 3. (29/11/2018-)

Als hun respectieve plaatsvervangers worden benoemd.

1° Mevrouw Sofie Marien, hoofddocent aan de KUL,

2° Mevrouw Sofie Hennau, doctor-assistent in de faculteit Rechten aan de Universiteit Hasselt;

3° De heer Edwin Lefebvre, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur;

4° De heer Michel Van Grasdorff, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur

Artikel 4. (29/11/2018-)

Het secretariaat van de Commissie wordt waargenomen door mevrouw Nicole Pijpops, afdelingshoofd van de afdeling Lokale Organisatie en Werking bij het Agentschap Binnenlands Bestuur

Artikel 5. (29/11/2018- ..)

Als haar plaatsvervanger wordt aangewezen mevrouw Peggy De Winter, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur

Artikel 6. (29/11/2018- ...)

Het ministerieel besluit van 25 september 2015 houdende de benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen wordt opgeheven

Artikel 7. (29/11/2018- .)

Dit besluit treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Huishoudelijk reglement van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

(met eenparigheid aangenomen op 18 januari 2019)

Artikel 1

De Commissie vergadert zo dikwijls als de zaken die haar om advies worden voorgelegd het vereisen.

Art. 2

De Commissie wordt samengeroepen op initiatief van de voorzitter. De voorzitter is verplicht de Commissie samen te roepen wanneer ten minste drie effectieve leden daarom verzoeken.

Art. 3

De agenda wordt, samen met alle nuttige documenten, ten minste 5 kalenderdagen voor de vergadering door de secretaris van de Commissie aan de leden en de plaatsvervangende leden toegestuurd.

Art. 4

Zowel de effectieve als de plaatsvervangende leden worden voor de vergaderingen opgeroepen.

Art. 5

Het effectieve lid dat verhinderd is, stelt de secretaris daarvan onmiddellijk in kennis. Indien ook de plaatsvervanger verhinderd is, stelt hij de secretaris daarvan in kennis.

Art. 6

De plaatsvervangers kunnen steeds met raadgevende stem de vergaderingen bijwonen.

Art. 7

Als de Commissie het noodzakelijk acht voor het formuleren van een advies, kan de Commissie degene die om advies heeft verzocht, een initiatiefnemer, een vertegenwoordiger van de gemeente of van de provincie uitnodigen om op de zitting toelichting te verschaffen.

Art. 8

Op verzoek van een lid kan in het advies melding gemaakt worden van de uitslag van de stemming. In het advies kan tevens melding worden gemaakt van het minderheidsstandpunt.

Art. 9

De adviezen van de Commissie zijn met redenen omkleed.

Art. 10

De adviezen van de Commissie worden onverwijld na hun ondertekening aan de minister en aan alle leden toegezonden.

De adviezen worden tegelijk toegezonden aan degene die om het advies heeft verzocht, alsook, naargelang het geval, aan de betrokken initiatiefnemer, aan de betrokken gemeente of aan de betrokken provincie.

Art. 11

De adviezen zijn openbaar uiterlijk na het verstrijken van een termijn van vijf werkdagen na toezending ervan aan de minister.

De Voorzitter,

Wouter De Cock

VLAAMSE ADVIESCOMMISSIE VOOR VOLKSRAADPLEGINGEN
VAV/2019/1

In haar vergadering van 5 maart 2019 om 14.30 uur heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, samengesteld uit:

De heer Joris Voets (effectief stemgerechtigd lid en tijdelijk waarnemend voorzitter)
Mevrouw Maryse Bouduin (effectief stemgerechtigd lid)
Sofie Marien (plaatsvervangend lid van de heer Herman Matthijs en bijgevolg stemgerechtigd lid)
Michel Van Grasdorff (plaatsvervangend lid van mevrouw Kristine Van de Peer en bijgevolg stemgerechtigd lid)
Edwin Lefebvre (plaatsvervangend lid van mevrouw Maryse Bouduin met raadgevende stem)

beraadslaagd over de hiernavolgende vraag die werd voorgelegd door de heer Guido De Padt, burgemeester van Geraardsbergen, bij mail van 19 februari 2019:

"Zijn we als bestuur niet verplicht om binnen het kader van een soort zorgvuldigheidsprincipe en/of informatieplicht, de initiatiefnemers nu reeds te wijzen op het mogelijks precair/ontoelaatbaar karakter van de vraagstelling?"

Advies van de Vlaamse Adviescommissie voor
Volksraadplegingen

Ontvankelijkheid

De vraag van de heer De Padt is ontvankelijk, het betreft een vraag over een mogelijke gemeentelijke volksraadpleging.

Artikel 308 DLB bepaalt:

"Er is een Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen. Die adviescommissie heeft als opdracht om op verzoek advies uit te brengen aan de Vlaamse Regering, aan initiatiefnemers of aan gemeenten over het houden van een gemeentelijke volksraadpleging. Ze kan ook uit eigen beweging advies verstrekken aan de Vlaamse Regering."

Vraag en situering:

Bij mail van 19 februari 2019 deelde burgemeester De Padt van Geraardsbergen mee aan het secretariaat van de VAV dat er een volksraadplegingsprocedure op gang gebracht werd door burgers die zich verzetten tegen de sluiting van het openlucht zwembad. Daarbij wordt de vraag gesteld: *"Moet de open dok (=zwembad Den Bleek) behouden blijven of niet?"*.

Het schepencollege had op 14 januari 2019 beslist om de exploitatie van het openluchtzwembad 'Den Bleek' stop te zetten.

De burgemeester gaat ervan uit dat deze vraag geen voorwerp kan zijn van een volksraadpleging (omwille van de impact op het meerjarenplan). Hij verwijst daarvoor naar het advies VAV 2011/7 van 24 juni 2011. Daar was de vraag "Moet de gemeente middelen investeren in gemeentelijke zweminfrastructuur?". De commissie stelde toen dat deze vraag geen voorwerp kon zijn van een volksraadpleging. De burgemeester vraagt of zij *"als bestuur niet verplicht zijn om binnen het kader van een soort zorgvuldigheidsprincipe en/of informatieplicht, de initiatiefnemers nu reeds te wijzen op het mogelijks precair/ontoelaatbaar karakter van de vraagstelling ?"*

Op het moment van de vraag van de heer De Padt was er nog geen verzoek ingediend bij het schepencollege in toepassing van artikel 310 DLB.

Intussen heeft oppositiepartij sp.a op de gemeenteraad van 26 februari 2019 een agendapunt geagendeerd met verzoek aan het gemeentebestuur om een volksraadpleging te organiseren in het kader van artikel 305, eerste lid, eerste zin DLB. Die bepaling luidt als volgt:

"De gemeenteraad kan beslissen om de inwoners te raadplegen over de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, § 2, eerste lid. Hij organiseert een volksraadpleging als de inwoners van de gemeente daartoe een verzoek hebben ingediend dat voldoet aan de voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk."

Dat agendapunt werd door de meerderheid afgewezen. Als argumentatie verwijst de gemeenteraad naar artikel 305, tweede lid DLB, naar de hoge kosten die het openhouden van een zwembad met zich meebrengen (men wil investeren in andere zaken: het ziekenhuis en kerntaken), naar de hoge kosten voor de organisatie van een volksraadpleging, naar het advies 2011/7 van de VAV en naar het advies van de Raad van State over het DLB.

Artikel 305, tweede lid DLB bepaalt:

"Persoonlijke aangelegenheden en aangelegenheden betreffende de jaarrekeningen, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, de gemeentebelastingen en de retributies kunnen niet het voorwerp zijn van een volksraadpleging."

Het bestuur argumenteert dat men niet kan ingaan op de vraag, vermits: *"die volksraadpleging in de sfeer van de meerjarenplanning komt (budgetten en beschikbare middelen) en de aanpassing ervan. Het is duidelijk dat de vraag om het zwemdok opnieuw in uitbating te nemen, rechtstreekse gevolgen zal hebben voor onze budgetten, nu de kredieten daarvoor zijn geschrapt in de begroting 2019"*.

Bespreking VAV

Uit de vraagstelling van de heer De Padt blijkt dat hij ervan uitgaat dat deze vraag niet het voorwerp kan uitmaken van een gemeentelijke volksraadpleging. De commissie zal ook deze veronderstelling meenemen in haar advies.

Artikel 305, tweede lid DLB stelt dat persoonlijke aangelegenheden en aangelegenheden betreffende de jaarrekeningen, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, de gemeentebelastingen en de retributies niet het voorwerp kunnen zijn van een volksraadpleging.

Vragen met financiële gevolgen worden echter niet *a priori* uitgesloten van een volksraadpleging. Enkel als het antwoord *uitsluitend* en *rechtstreeks* een impact zou hebben op de gemeentelijke begroting of het meerjarenplan, is de vraag uitgesloten (zie ook advies VAV 2015/2 over Beerse).

Een verschil met het advies 2011/7 is dat de vraagstelling daar zelf al vertrok van de investeringen die nodig zouden zijn m.b.t. het openhouden van het zwembad. De vraagstelling in Geraardsbergen is anders.

Wanneer er een verzoek op initiatief van de inwoners van de gemeente wordt gericht aan het schepencollege, wordt bij dat verzoek een gemotiveerde nota gevoegd. Deze toelichting kan meer informatie verschaffen over de context en eventuele andere aspecten die kunnen meespelen. Het is dus voorbarig om nu reeds te stellen dat een volksraadpleging over dit onderwerp niet mogelijk zou zijn. Pas wanneer alle informatie beschikbaar is, kan een correcte afweging worden gemaakt: heeft het antwoord uitsluitend en rechtstreeks een impact op het meerjarenplan? Indien blijkt dat de vraag ruimer gekaderd en eventueel geherformuleerd wordt, is een volksraadpleging niet noodzakelijk uitgesloten. De initiatiefnemers kunnen deze informatie verwerken in de gemotiveerde nota die gevoegd moet worden wanneer inwoners van de gemeente een vraag richten tot het houden van een volksraadpleging aan het schepencollege (artikel 310 DLB).

Alhoewel de vraag intussen niet meer aan de orde is door het gemeenteraadsbesluit van 26 februari 2019, wil de commissie toch een antwoord formuleren op de vraag van de burgemeester of het bestuur de initiatiefnemers niet op voorhand moest informeren over de eventuele ontoelaatbaarheid van hun vraag. De commissie meent dat er alleszins over gewaakt moet worden dat er geen voorbarige uitspraken worden gedaan over de al dan niet toelaatbaarheid van een initiatief tot het houden van een volksraadpleging.

Artikel 313 DLB bepaalt:

"Na de ontvangst van het verzoek onderzoekt het college van burgemeester en schepenen of het verzoekschrift voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 305, 306, 307, 310, 311 en 312."

De commissie adviseert het bestuur om de initiatiefnemers in de toekomst door te verwijzen naar de VAV en naar de website binnenland.vlaanderen.be

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN.

Wouter De
Cock
(Signature)

Digitaal ondertekend door
Wouter De Cock (Signature)
Datum 2019 03 12 20 08 50
+01'00'

Namens de commissie,
De voorzitter
Wouter De Cock

Adviezen van de Vlaamse commissie voor volksraadplegingen vindt u terug via onderstaande link:

[https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-
bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-
adviescommissie-voor-volksraadplegingen](https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-adviescommissie-voor-volksraadplegingen)

VLAAMSE ADVIESCOMMISSIE VOOR VOLKSRAADPLEGINGEN

VAV/2019/2

In haar vergadering van 3 juni 2019 om 14.00 uur heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, samengesteld uit:

De heer Wouter De Cock (voorzitter en stemgerechtigd lid)
De heer Herman Matthijs (ondervoorzitter en stemgerechtigd lid)
De heer Joris Voets (stemgerechtigd lid)
Mevrouw Maryse Bouduin (stemgerechtigd lid)
Mevrouw Kristine Van de Peer (stemgerechtigd lid)

Mevrouw Sofie Hennau (plaatsvervangend lid met raadgevende stem)
De heer Michel Van Grasdorff (plaatsvervangend lid met raadgevende stem)
Mevrouw Peggy De Winter (plaatsvervangend secretaris)

beraadslaagd over de hiernavolgende vragen die werden voorgelegd door de heer Thomas Weyts, bij mail van 21 mei 2019:

- *"Dient het Gentse stadsbestuur binnen deze legislatuur verregaande bijkomende maatregelen te nemen om het openbaar vervoer beter, frequenter en toegankelijker te maken, bovenop de reeds bestaande plannen?"*
- *"Dient het Gentse stadsbestuur binnen deze legislatuur over te gaan tot de invoering van gratis openbaar vervoer om zo het openbaar vervoer aantrekkelijker en toegankelijker te maken*

Advies van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

Op de vergadering van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen van 3 juni 2019 gaf de heer Thomas Weyts, de volgende toelichting bij zijn vragen.

De heer Weyts zegt dat zijn vraagstelling gestoeld is op drie pijlers:

- Het klimaatactieplan;
- Het mobiliteitsplan;
- Het bestuursakkoord in Gent: oprichten stedelijke vervoersmaatschappij.

Er was al een klimaatactieplan tijdens de legislatuur 2014-2019, maar ook tijdens deze legislatuur zal het nieuwe stadsbestuur het plan behouden en verder uitwerken. Een nieuw punt hierin is mobiliteit en openbaar vervoer, o.a. het verhogen van het aandeel openbaar vervoer.

Het mobiliteitsplan reikt tot 2030. Dit is een zeer gedetailleerd plan, maar er staat weinig in over het openbaar vervoer in Gent, bvb. wel over de vertramming. De verantwoordelijkheid i.v.m. de uitvoering en de financiering ligt echter bij De Lijn. De stad Gent heeft hier zelf weinig mogelijkheden. Op korte termijn zitten er weinig initiatieven in het mobiliteitsplan. De vertramming lost bvb. de moeilijke bereikbaarheid van de haven niet op. Via convenanten kan bvb. wel een betere busverbinding gerealiseerd worden met de haven. Dat zou dan wel door de stad kunnen gerealiseerd worden, alsook bvb. tariefmaatregelen. Nu rijden kinderen tussen 6 en 14 jaar ook gratis met het openbaar vervoer in Gent. Dat is een maatregel die er is gekomen na de vorige volksraadpleging.

In het bestuursakkoord staat dat de stad Gent tijdens deze legislatuur een eigen stedelijke vervoersmaatschappij wil oprichten.

De heer Weyts geeft aan dat vooral gratis openbaar vervoer belangrijk is voor hem. Hij wil geen volksraadpleging over het mobiliteitsplan of over het klimaatactieplan. Via een verduidelijking in de gemotiveerde nota (zoals bedoeld in artikel 310 van het decreet over het lokaal bestuur) zou hij dan meer uitleg willen geven over bvb. de uitbreiding van het laatavond- en het nachtvervoer of het toegankelijker maken van het openbaar vervoer.

Hij deelt nog mee dat in de gemeenteraad de vraag werd gesteld naar een haalbaarheidsstudie over gratis openbaar vervoer. Maar op die vraag werd niet ingegaan.

De heer Weyts verlaat de vergadering waarna de commissie beraadslaagt over de twee voorliggende vragen.

Voorwerp van de raadpleging

Luidens artikel 305 van het decreet over het lokaal bestuur kan een gemeentelijke volksraadpleging worden georganiseerd over "de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, § 2, eerste lid" van het decreet over het lokaal bestuur.

Het eerste lid van artikel 2, § 2 van het decreet over het lokaal bestuur stelt het volgende: *"De gemeenten zijn overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang. Voor de verwezenlijking daarvan kunnen ze alle initiatieven nemen. Ze beogen om bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied."*

De vraag rijst of het onderwerp van de voorgenomen gemeentelijke volksraadpleging (advies over het openbaar vervoer in Gent) wel kan worden beschouwd als een aangelegenheid van gemeentelijk belang in

de zin van het eerste lid van artikel 2, § 2 van het decreet over het lokaal bestuur.

Ondanks het feit dat De Lijn een gewestelijke materie is, kan de stad Gent initiatieven nemen in het kader van het lokaal openbaar vervoer, bvb. via convenanten met De Lijn. Dit kan beschouwd worden als een bevoegdheid die aan de gemeente is toevertrouwd "door of krachtens de wet of het decreet" in de zin van artikel 2, § 2, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Als de vraag zo wordt geformuleerd dat de gemeente een eigen inbreng heeft die toelaat het gemeentelijk belang te behartigen, dan zijn de vragen over het openbaar vervoer van zogenaamd 'gemengd belang'.

De commissie is dan ook van oordeel dat over aangelegenheden die kunnen beschouwd worden als zijnde van gemengd belang een gemeentelijke volksraadpleging kan worden georganiseerd, ten minste voor zover het die aspecten betreft waar de gemeente over een eigen discretionaire bevoegdheid beschikt om het eigen gemeentelijk belang na te streven.

De conclusie is dan ook dat vragen over het openbaar vervoer het voorwerp kunnen uitmaken van een gemeentelijke volksraadpleging, voor zover duidelijk uit de vraagstelling blijkt dat de gemeente een eigen inbreng heeft die toelaat het gemeentelijk belang te behartigen.

Weerslag op de gemeentelijke financiën

Artikel 305, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur bepaalt:

"Persoonlijke aangelegenheden en aangelegenheden betreffende de jaarrekeningen, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, de gemeentebelastingen en de retributies kunnen niet het voorwerp zijn van een volksraadpleging."

Het zou kunnen dat de vraagstelling financiële gevolgen heeft, maar dat betekent niet dat een volksraadpleging over een dergelijke vraag op absolute wijze uitgesloten is. De voorbereidende werken bij artikel 305 bepalen:

"Dit artikel herneemt artikel 205, eerste lid, en artikel 214, §1, van het Gemeentedecreet. Wat betreft de aangelegenheden die het onderwerp kunnen uitmaken van een volksraadpleging, mag uit het tweede lid van dit artikel niet worden afgeleid dat elk onderwerp met financiële gevolgen zou worden uitgesloten. Dat zou enkel het geval zijn wanneer het antwoord op de vraag uitsluitend en rechtstreeks gevolgen zou hebben voor de gemeentelijke financiën. Het meerjarenplan als dusdanig kan niet het voorwerp uitmaken van een volksraadpleging, maar een daarin opgenomen investeringsproject bijvoorbeeld wel."

Formulering van de vraagstelling

De commissie stelt vast dat de voorliggende vragen onduidelijk en voor interpretatie vatbaar zijn. De vragen bevatten teveel subjectieve woorden: 'verregaand', 'bijkomend', 'beter', 'frequenter', 'toegankelijker'. Er zijn objectieve elementen nodig om een vergelijking te kunnen maken. Zo moet er duidelijker bepaald worden over welk 'reeds bestaande plannen' het gaat in de eerste vraag.

De vraag is ook te gestuurd. Er zitten elementen in de vragen die neigen naar een ja-antwoord. Iedereen wil immers 'beter' openbaar vervoer.

In de tweede vraag is het laatste deel te suggestief: 'om zo het openbaar vervoer aantrekkelijker en toegankelijker te maken'. Dit suggestieve onderdeel dient te worden weggelaten.

Een vraag in het kader van een volksraadpleging moet duidelijk en ondubbelzinnig zijn. De burger moet kunnen kiezen voor/tegen concrete mogelijkheden en niet voor/tegen principes. In de vraagstelling moeten concreet bepaalbare elementen opgenomen worden.

Er kunnen meerdere vragen gesteld worden tijdens één volksraadpleging. Dat is zelfs aan te raden, en beter dan allerlei verschillende onderwerpen/aspecten te bevragen in één lange zin/vraag. De voorliggende vragen gaan heel breed en er wordt teveel bevraagd in één vraag.

De artikelsgewijze commentaar bij artikel 307 van het decreet over het lokaal bestuur vermeldt in verband met de vraagstelling nog het volgende:

"Dit artikel herneemt 218 van het Gemeentedecreet, met een redactionele wijziging. De keuze voor een vraag die enkel kan worden beantwoord met ja of nee, heeft als doel een duidelijke en ondubbelzinnige vraagstelling te bekomen. In haar advies van 20 maart 2001 identificeerde het Wetenschappelijk Comité van de Commissies voor de Politieke Vernieuwing (0797/002 (Kamer)/2-416/2 (Senaat)) het gebruik van gesloten keuzevragen van het type "ja" en "nee" als één van de kwalitatieve vereisten van de vraagstelling bij een volksraadpleging. Het Comité adviseerde daarnaast ook de volgende vereisten in acht te nemen: geen dubbele negaties in de vraag («ja» indien voorstander, «neen» indien tegenstander); eenheid van onderwerp; laten kiezen voor concrete mogelijkheden en geen principes (het moet zowel duidelijk zijn waar men voor kiest als wat men verwerpt); geen gebruik van suggestieve termen en argumenten in de vraagtekst; geen gebruik van suggestieve termen en argumenten in de inleidende tekst (die zo minimaal mogelijk moet zijn)."

Het is onduidelijk voor de commissie welke concrete zaken de heer Weyts wil bevragen. De vragen zoals ze nu voorliggen zijn te algemeen en te ruim gesteld. De commissie stelt voor aan de heer Weyts om na te gaan wat hij concreet wil bevragen en om nieuwe vragen te formuleren. Deze kan hij indien gewenst opnieuw voorleggen aan de commissie.

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN.

Wouter De
Cock
(Signature)

Digitaal ondertekend door
Wouter De Cock (Signature)
Datum 2019.06.17 16:53:28
+02'00'

De voorzitter
Wouter De Cock

Adviezen van de Vlaamse commissie voor volksraadplegingen vindt u terug via onderstaande link:

[http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-
bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-
adviescommissie-voor-volksraadplegingen](http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-adviescommissie-voor-volksraadplegingen)

VLAAMSE ADVIESCOMMISSIE VOOR VOLKSRAADPLEGINGEN

VAV/2019/3

In haar vergadering van 2 december 2019 om 15.00 uur heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, samengesteld uit:

De heer Wouter De Cock (voorzitter en stemgerechtigd lid)
De heer Herman Matthijs (ondervoorzitter en stemgerechtigd lid)
Mevrouw Maryse Bouduin (stemgerechtigd lid)
Mevrouw Kristine Van de Peer (stemgerechtigd lid)

De heer Edwin Lefebre (plaatsvervangend lid met raadgevende stem)
Mevrouw Peggy De Winter (plaatsvervangend secretaris)

beraadslaagd over het hiernavolgende mailbericht van de heer V. (hierna: de vraagsteller) van 28 oktober 2019.

"Hierbij ben ik zo vrij een verzoek tot advies in te dienen betreffende een mogelijke in een volksraadpleging voor te leggen aan de kiezers van de stad Gent.

De vraag betreft een besluit van de gemeenteraad tot goedkeuring van een overeenkomst die de stad Gent binnenkort afsluit met Delhaize inzake de Sint-Annakerk. Deze overeenkomst zal de Sint-Annakerk en 4000m² in erfpacht geven aan Delhaize voor een bepaald bedrag en mits naleving van de voorwaarden die zijn opgenomen in een lastenboek.

Deze overeenkomst is het resultaat van een openbare verkoop procedure volgens EU-wetgeving die eind 2017 werd opgestart en waar volgens publieke verklaringen van de stad in de gemeenteraad en de pers Delhaize als voorkeurpartner zal worden voorgedragen met het oog tot het bekrachtigen van de erfpachtovereenkomst, renovatieverplichting en herbesteding van de kerk.

Graag had ik Uw advies over drie mogelijke vragen over dit zelfde onderwerp:

- 1. Een vraag die nog kan ingediend worden VOOR het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst:*

"Moet de gemeenteraad instemmen met de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk, JA of NEE"
Deze vraag lijkt zeer duidelijk. Graag Uw advies.

- 2. Een vraag die wordt voorgelegd NA het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst in volgende versie:*

"Moet de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk door de gemeenteraad herroepen worden? JA of NEE"

Hier wordt aan de kiezer voorgelegd de vraag of de

gemeenteraad een nieuw besluit dient te nemen die een genomen besluit herroept. Graag Uw advies.

3. Een vraag die wordt voorgelegd NA het besluit van de gemeenteraad tot bekrachtiging van de overeenkomst in volgende versie:

*"Moet de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize betreffende de Sint-Annakerk vernietigd worden? JA of NEE"
Hier wordt open gehouden welke de procedure is die kan leiden tot het ongedaan maken van de overeenkomst, bv een juridische procedure, wie en waar die ook aanspant.
Ook graag Uw advies."*

Advies van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

1. Feitelijke context

Uit het verslag van 23 september 2019 van de gemeenteraad van de stad Gent, leidt de commissie af dat de volgende beslissingen reeds werden genomen:

- 2013: decanaal plan: Hierin wordt beslist dat de Sint-Annakerk aan de eredienst zal onttrokken worden.
- 22 juli 2015: De gemeenteraad keurt de samenwerkingsovereenkomst unaniem goed tussen de Vlaamse Erfgoedkluis NV en de stad Gent met als doel het aantrekken van een private partner voor de herbestemming van de Sint-Annakerk.
- 19 december 2016: Het parochiekerkenplan wordt unaniem goedgekeurd door de gemeenteraad. Hierin werd reeds vermeld dat de Sint-Annakerk zou onttrokken worden aan de eredienst en een herbestemming zou krijgen.
- 19 maart 2018: de gemeenteraad doet een oproep tot kandidaten voor het afsluiten van een erfpacht of een verkoopovereenkomst. Ook deze keer was er een unanieme goedkeuring.
- 6 december 2018: Het schepencollege neemt kennis van het beoordelingsverslag van de jury. De onderhandelingen worden gestart met de voorkeursbieder.

Op dit moment loopt de onderhandelingsfase nog. Aangezien er nog geen eindbeslissing is, kan deze nog twee kanten opgaan: ofwel worden de onderhandelingen stopgezet ofwel komt er een finaal voorstel. De eindbeslissing zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

2. Inhoudelijke bespreking van de voorgelegde vragen

Tijdens de vergadering van de commissie geeft de vraagsteller, vergezeld door de heer S, toelichting bij de aan de commissie voorgelegde vragen.

De vraagsteller geeft aan dat een antwoord op de eerste vraag niet meer nodig is.

Uit de toelichting gegeven door de vraagsteller en de heer S. blijkt dat het doel van een mogelijke volksraadpleging uiteindelijk is om twee zaken na te gaan:

- Wil de burger dat de kerk al dan niet tot het openbaar domein blijft behoren?
- Men wil peilen naar een 'waardige' herbestemming via inspraak van de burger.

Uit de vragen die werden voorgelegd door de vraagsteller blijkt deze bedoeling niet. De vragen handelen immers louter en alleen over de beslissing die de gemeenteraad nog moet nemen over de overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize met als voorwerp de verkoop of het in erfpacht geven van de Sint-Annakerk. Men moet er rekening mee houden dat de principiële beslissing van 19 maart 2018 tot het afsluiten van een erfpacht -of verkoopovereenkomst bestaat. Een volksraadpleging over de twee (resterende) voorliggende vragen raakt bijgevolg niet de essentie van wat de vraagsteller wenst te bevragen. Het resultaat zou zich immers enkel en alleen beperken tot het al dan niet akkoord gaan met de gesloten overeenkomst tussen de stad Gent en Delhaize.

Artikel 307 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur bepaalt dat de vraag of de vragen waarop de volksraadpleging betrekking heeft, zo wordt geformuleerd dat met ja of nee kan worden geantwoord.

Het moet dus niet alleen om duidelijke ja/nee-vragen gaan, maar uit de vragen moet ook duidelijk blijken waarover men de bevolking wenst te raadplegen. De vraagstelling moet met andere woorden de kern van de gevoerde discussie raken. Dit is een essentiële voorwaarde opdat er sprake kan zijn van een kwalitatieve vraagstelling. Bij de redactie van vraagstellingen moet worden gestreefd naar een vraagstelling die zo goed mogelijk de gevoerde discussie weerspiegelt (M. Beckers en J. Billiet, "'Handhaven' of 'herroepen'? De vraagstelling in twaalf gemeentelijke volksraadplegingen in Vlaanderen onderzocht", *Res Publica*, 2009/1, (53)76).

De vragen zoals ze nu voorliggen peilen niet duidelijk naar de werkelijke intenties. De burger kan zich alleen uitspreken over de overeenkomst die zal aangegaan worden door de stad Gent en Delhaize. Het resultaat van deze bevraging zal niet weergeven of de burger al dan niet wenst dat de kerk tot het openbaar domein moet blijven behoren. Noch zal uit de antwoorden op de gestelde vraag blijken in welke mate de burger betrokken wenst te worden bij het bepalen van een 'waardige' herbestemming.

De commissie stelt de vraagsteller dan ook voor om zijn vragen te herformuleren zodat voor de burger duidelijk is waarnaar gepeild wordt. Deze vragen kan de vraagsteller indien gewenst opnieuw voorleggen aan de commissie.

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN.

Wouter De
Cock
(Signature)

Digitaal ondertekend
door Wouter De Cock
(Signature)
Datum 2019 12 19
13 08 58 +01'00'

De voorzitter
Wouter De Cock

Adviezen van de Vlaamse commissie voor volksraadplegingen vindt u terug via onderstaande link:

[http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-
bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-
adviescommissie-voor-volksraadplegingen](http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-adviescommissie-voor-volksraadplegingen)